

dette Aar er forbi, skulde vende tilbage til tidligere Gjennemsnitsbudgetter. Det skulde glæde mig; men jeg tilstaa, at det er netop det, jeg har Frygt for ikke vil ske, og jeg bilder mig ind, at jeg har havt nogen Grund til at frygte dette. Man kan jo vel sige, at der er forsvømt Meget i de foregaaende Aar, og at derfor dette nu maa ophjaelpes; men hvorledes forholder det sig med denne Ophjaelpen? Vi vide jo, at naar nogle saa Aar ere gaaede, saa viser det sig saaledes, som Forholdet nu er, at alle de nye Anstaffelser, der have fundet Sted i et enkelt Aar, ere til ingen Nytte, fordi de ikke længere ere tidsvarende, og saa maa man begynde fra ny af igjen. Jeg nægter ikke, at jeg har nogen Frygt for, at det, naar man først en Gang begynder med saadanne større Budgetter som det, der her er Tale om, vil være meget vanskeligt at vende tilbage til en mindre Maalestok, og hvis det er Tilfældet, saa vil det heller ikke kunne undre den høitværede Krigsminister, naar jeg befrygter, at Militærbudgetterne skulle træde hindrende i Veien for andre vigtige Opgaver, som Staten har at løse. Det viser sig jo allerede ved dette Budget, saaledes som det her foreligger, og saaledes som det sandsynligvis vil fremgaa af Afstemningen, hvorledes det i forskjellige Henseender har trykket de andre Statsformaal. Man har jo, for at kunne tilveiebringe Ligevægt mellem Statens Udgifter og Indtægter, paa § 27 maattet stryge over 4 Millioner af saadanne Udgifter, som vare foreslaaede fra Regjeringens Side til Forbedring af vort Samfærdelsvæsen, hvoraf visse Meget var særdeles nyttigt og gavnligt og Noget, hvis Udfættelse vil medføre et Savn. Det er jo fremdeles givet, at efter dette Budget er der slet ikke Tale om, at der bliver en Skilling tilovers til Paabegyndelse af Nybygninger. Kunstmuseet var foreslaaet til Opførelse, det blev strøget, om Kristiansborg Slots Opførelse har der slet ikke været Tale, om en Medsættelse i Stattebyrden, hvor den har været trykkende, kan der ikke være Tale, det er kun med Nød og næppe, at Udvalget har naaet til Ligevægt mellem Udgift og Indtægt, og det er kun paa Grund af, at man har ment at maatte stotte Krigsbestyrelsen i det Mindste til en vis Grad i de forøgede Fordringer, som den stillede til Statskassen. Jeg skal ikke gaa nærmere ind paa de Bemærkninger, som i Øvrigt bleve fremsførte af den ærede Krigsminister, og som navnlig gif ud paa at vise, at man ikke burde lægge nogen Vægt paa en Sammenligning mellem vore Udgifter og andre Staters Udgifter, men nærmest burde se hen til, hvad der i og for sig passede for vort Lands Krav;

hvad vort Lands Interesse maatte gjøre Krav paa, det skulde man se hen til, og derefter skulde man rette sine Udgifter. Ja, det er en Betragtning, jeg saa ofte har hørt, men det er en Betragtning, i Kraft af hvilken man kan komme til de mest exorbitante Resultater. Naar et lille Land skal indrette sit Forsvar, og der spørges om, hvad der er nødvendigt og kan være hensigtsmæssigt, for at det kan forsvare sig imod sine Naboer, og disse ere Stormagter, som ere mange Gange kraftigere end det, saa kan man komme til Resultater, som vilde være fuldstændig uoverkommelige for dette Land. En Maalestok er der saa aldeles ikke tilveiebragt. Naar man vil lægge en Plan for, hvad et saadant lille Land, som jo umulig kan forsvare sig selv mod disse Stormagter, mod sine Naboer, kan gjøre, saa formaar jeg ikke at se, at det kan gjøre Mere end anvende Midler, som nogenlunde kunne siges at være forholdsmaessige til dets Størrelse. Naar man vil spørge, hvad et saadant Land skal anvende til Militærudgifter, ser jeg ikke nogen Mulighed for at finde noget Andet, der kan give blot nogenlunde Fodfæste, end en Sammenligning med, hvad andre Lande udgive i dette Diemed. Det er dog den eneste Vej, ad hvilken man kan komme til et nogenlunde sikkert Resultat. Ere vi i mange Henseender exceptionelt stillede, saa ere vi i Sandhed ikke exceptionelt stillede med Hensyn til vore Kræfter. Vi ere ikke saaledes stillede, at vi have Kræfter til det, som alle andre Nationer ikke have Kræfter til. Det var kun disse Bemærkninger, jeg vilde tillade mig.

Krigsministeren (Bahnsøn): Jeg vil kun tillade mig et Par ganske korte Bemærkninger lige overfor den ærede sidste Tale. Det kunde selvfølgelig ikke falde mig ind at sige, at det ikke var naturligt at sammenligne Forsvarsudgifterne til Hæren og Marinen i de forskjellige Lande. Det kan man meget godt gjøre, men det er ogsaa naturligt, naar de Indvendinger, det ærede Medlem i Gaar fremsførte, kom frem under Forhandlingen af Hærens Budget og væsentlig baseredes paa de Fordringer, som ere stillede til Hærens Budget, da at gjøre opmærksom paa en Sammenligning mellem Hærbudgettet i vort Land og i et andet Land. Disse Sammenligninger kunne ganske vist have deres Interesse, og jeg mener ogsaa at kunne følge det ærede Medlem deri, at det har sin Interesse at sammenligne de Krav, som stilles paa de forskjellige Steder, for at man ikke kommer til det, som det ærede Medlem kaldte exorbitante Fordringer fra et enkelt Lands Side i en enkelt Retning. Det er netop det,